

Сьогодні
02.04.2025

*Урок
№55*

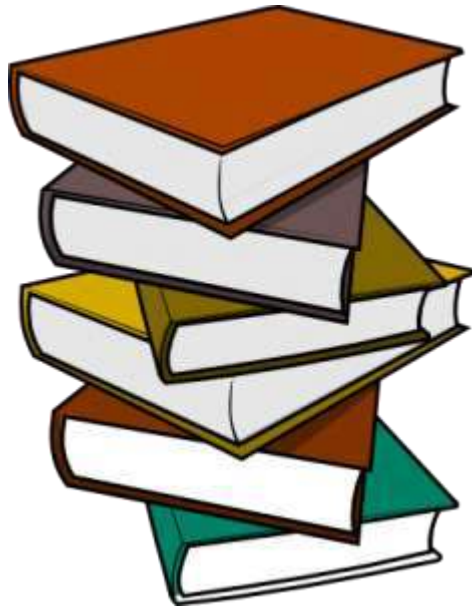

**Леся Українка
«Тиша морська»**

Сьогодні
02.04.2025

Організація класу

Слухай вчителя уважно
І веді себе поважно.
Щоб зуміли все зробити
Та все добре зрозуміти.

На уроці не гукай,
Завжди руку піднімай.
Там, де шум і крик буває,
Працездатності немає.

Сьогодні
02.04.2025

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні
02.04.2025

Повідомлення теми уроку

Сьогодні на уроці ми будемо говорити про творчість **Лесі Українки**. Прочитаємо її поезію **«Тиша морська»**.

Сьогодні
02.04.2025

Актуалізація опорних знань

Що вам відомо про
творчість Лесі Українки?

Який твір, прочитаний
у 5 класі, тобі
запам'ятався?

**Глибоке небо немов промовляло до
моря огнисті слова, а море співало
урочистій ночі своєю могутню,
величну, вічну поему.**

Леся Українка

Сьогодні
02.04.2025

Біографічна хвилинка

Леся Українка прожила 42 роки.

Майже три роки провела в
Криму.

Пригадуєте, у дитинстві Лариса
захворіла? Боротися з хворобою
майбутній письменниці доведеться
майже все життя... Уперше на лікування
в Крим Леся Українка приїхала, коли їй
виповнилося 19 років.

«У Саках вона місяць лікувалася, живучи на приватній квартирі. Потім була Євпаторія, Севастополь, Ялта, колишня столиця Кримського ханства Бахчисарай. За рік Леся Українка знову повернулася до Криму, а через шість років оселилася в Криму — спочатку на дачі в урочищі Чукурлар, а згодом переїхала в центр Ялти, де мешкала майже рік. Востаннє Леся з чоловіком Климентом Квіткою побувала в Криму в 1907–1908 рр.: Севастополь, Балаклава, Алушка, Ялта, Євпаторія».

Сьогодні
02.04.2025

Виконай завдання

Здійсни віртуальну екскурсію
до музею Лесі Українки за
QR-кодом або покликанням
<https://cutt.ly/3wtVH5hw>

Леся Українка присвятила
півострову цикли віршів
«Кримські спогади»
і **«Кримські відгуки»**.

Що називають **пейзажною лірикою**.

Що тобі відомо про
мариністичну лірику?

Сьогодні
02.04.2025

Ознайомся

Пейзажна лірика — вид
лірики, у якій ідеться про
захоплення природою.

Мариністична лірика — це
вид пейзажної лірики з
описами моря.

Сьогодні
02.04.2025

Цікаві факти про життя Лесі Українки

У дитинстві Леся була найбільш близька зі старшим братом Михайлом.
У них навіть було спільне ім'я, яким їх називали в родинному колі – «Мишолосіє».

Леся почала читати дуже рано – у 4 роки, а в дев'ятирічному віці
написала свій перший вірш.

Леся не ходила до школи, бо її мати не хотіла російського впливу на свою доньку.
Її освітою опікувалися родичі і приватні педагоги.

Леся Українка вміла грати на фортепіано. Спочатку її навчала тітка Олена, а потім
дружина Миколи Лисенка – піаністка Ольга Липська.

Сьогодні
02.04.2025

Цікаві факти про життя Лесі Українки

У 19 років письменниця написала перший підручник про історію східних народів українською мовою.

Леся Українка перекладала твори Байрона, Шекспіра, Міцкевича, Гюго, Гейне, Гомера.

Генійка добре малювала. Вона любила зображувати море. Але, на жаль, збереглася лише одна її картина – «Мати й дитина».

Іван Франко називав Лесю «єдиним мужчиною в нашому письменстві».

Сьогодні
02.04.2025

Виконай завдання

Підготуйся до виразного
читання поезії.

Для цього перейди за
покликанням або QR-кодом,
і послухай твір Поля Моріа
«Симфонія сонця і моря»

<https://cutt.ly/3wtVH5hw>

Сьогодні
02.04.2025

Вправа «Крісло автора»

КРИСЛО АВТОРА

Сьогодні
02.04.2025

Прочитай поезію Лесі Українки «Тиша морська»

епітетети

В час **гарячий полудневий**
Виглядаю у віконце:
Ясне небо, **ясне** море,
Ясні хмарки, **ясне** сонце.

Певно, се країна світла
Та злотистої блакиті,
Певно, тут не чули зроду,
Що бува негода в світі!

персоніфікація Тиша в морі... ледве-ледве
Колихає море хвилі;
Не колишуться од вітру
На човнах вітрила білі.

епітет

З тихим плескотом на берег
Рине хвилечка перлиста;
Править хтось малим човенцем,
В'ється стежечка злотиста.

персоніфікація

Править хтось малим човенцем,
Стиха весла підіймає,
І здається, що з весельця
Щире золото спадає.

метафора

Як би я тепер хотіла
У мале човенце сісти
І далеко на схід сонця
Золотим шляхом поплисти.

Сьогодні
02.04.2025

Прочитай поезію Лесі Українки «Тиша морська»

Попливла б я на схід сонця,
А від сходу до заходу,
Тим шляхом, що проложило
Ясне сонце через воду.
Не страшні для мене вітри,
Ні підводнії каміння, —
Я про них би й не згадала
В краю вічного проміння.

персоніфікація

символ

Сьогодні
02.04.2025

Виконай завдання

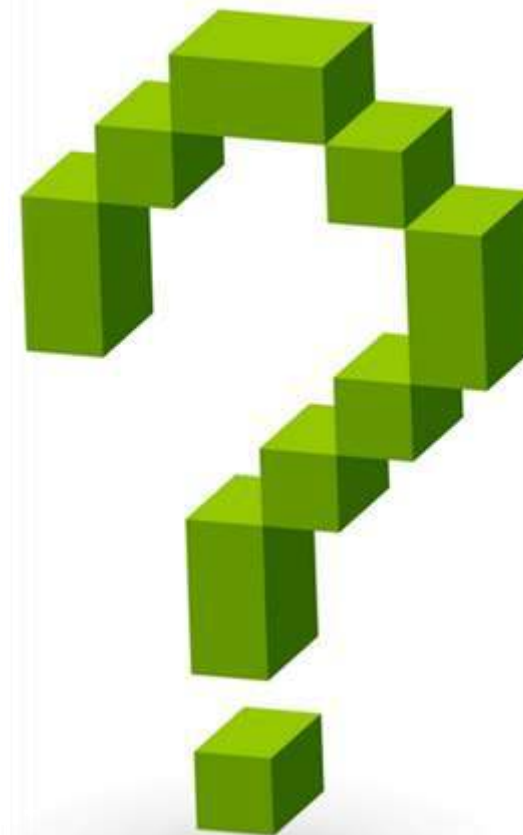

Перейди за покликанням або
QR-кодом, і послухай романс
«Тиша морська» (слова —
Лесі Українки, музика —
Валерія Квасневського)
<https://cutt.ly/3wtVH5hw>.

Сьогодні
02.04.2025

Дай відповіді на запитання

Які почуття
викликає поезія
«Тиша морська»?

Сьогодні
02.04.2025

Індивідуальна робота

Спиши першу строфу поезії в зошит та підкресли літери **с, ц**.

Який звуковий ефект вони зумовлюють?

Цю строфу тобі хочеться читати
голосно чи тихо?

Сьогодні
02.04.2025

Дай відповіді на запитання

Чому, на твою думку, лірична героїня хоче поплисти далеко?

Від чого намагається, можливо, утекти?

Що символізують вітри, підводне каміння? Думку обґрунтуй.

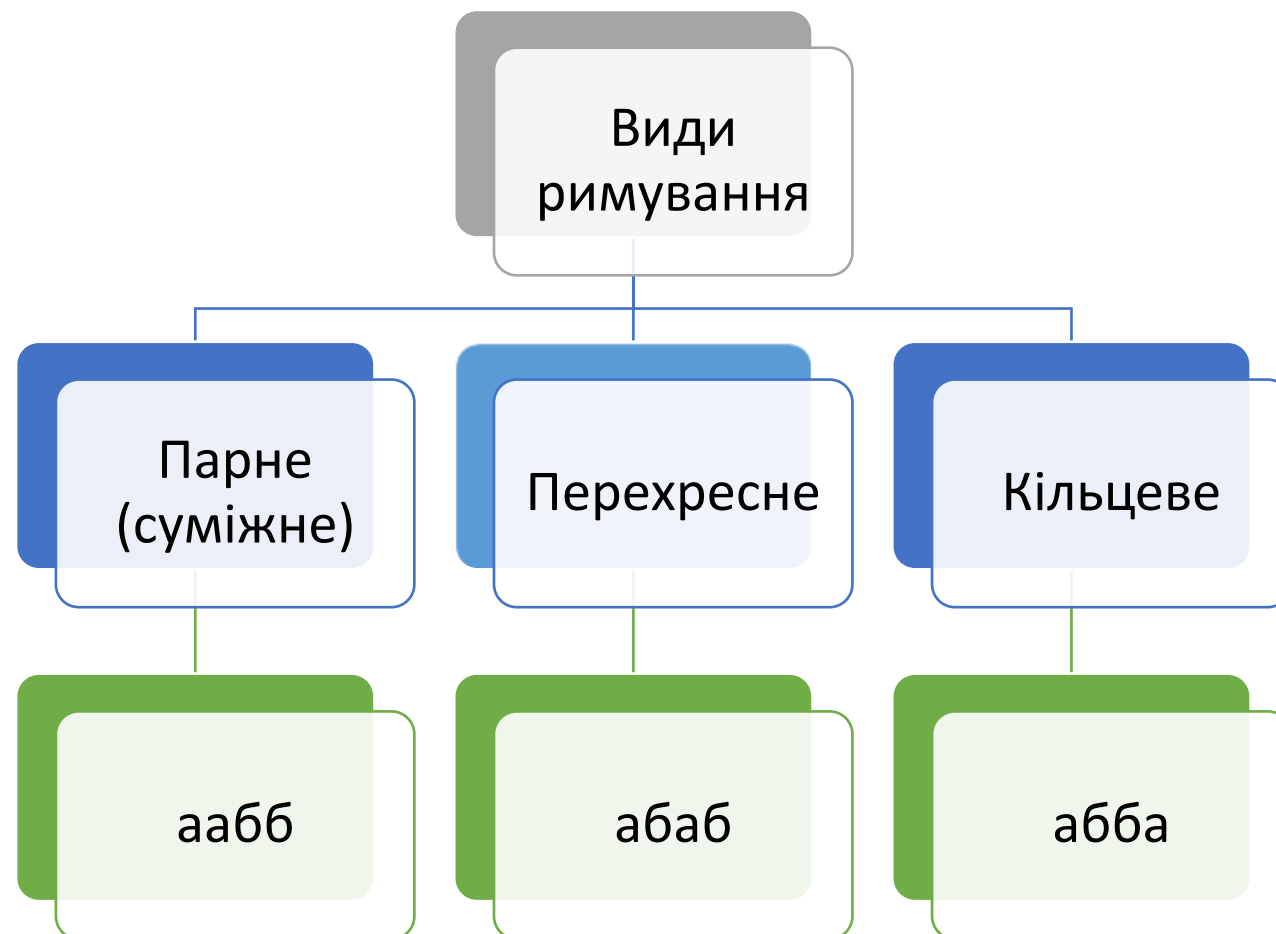
Чи можна стверджувати, що лірична героїня — сильна особистість? Чому? Яким ти її уявляєш?

Чи можна ототожнювати авторку з ліричною героїнею? Чому?

Сьогодні
02.04.2025

Ознайомся

Розглянь схему «Види римування» та прокоментуй її.

Сьогодні
02.04.2025

Виконай завдання

Визнач вид римування в
поезії Лесі Українки
«Тиша морська».

Уклади словничок «Морський
пейзаж». Для цього випиши з вірша
іменники, що стосуються морської
тематики, та добери до них епітети
(випиши з тексту або придумай
власні).

Сьогодні
02.04.2025

Виконай завдання

Перейди за покликанням або
QR-кодом і розглянь карту
Кримського півострова.
Проклади маршрут Лесі
Українки, назвавши населені
пункти, у яких вона
проживала чи лікувалася.

<https://cutt.ly/3wtVH5hw>

Сьогодні
02.04.2025

Самостійна робота

Опрацюй таблицю «Паспорт твору» та доповни прикладами останній рядок.

Назва твору	«Тиша морська»
Автор	Леся Українка (Лариса Петрівна Косач-Квітка)
Рід	Лірика
Жанр	Пейзажна лірика; мариністична лірика
Мотив	Оспівування краси морського пейзажу, утвердження життєвого оптимізму
Засоби художньої виразності	Епітети, персоніфікації, метафори, символи; алітерація

Сьогодні
02.04.2025

Пояснення домашнього завдання

**Підручник, с. 175-180.
Підготувати усно розповідь
про Лесю Українку,
використовуючи додаткові
джерела інформації.**

Сьогодні
02.04.2025

Рефлексія. Вправа «Печиво від совенят»

Найкраще
мені
вдалося...

Я хотів би
дізнатися
про...

Вдома я
розкажу
про...

Сьогодні
на уроці
я навчився/
навчилася...

Урок
завершую з
настроєм...